

Věc: Posudek vedoucího bakalářské práce Marie Zetové s názvem *Motiv dvojníka v dialogu Egona Hostovského s Dostojevským*.

Autor posudku: doc. Mgr. Jakub Češka, Ph.D.

Předložená bakalářská práce představuje suverénní, soustředěný a do detailu vypracovaný interpretační výkon. Téma autorka definuje sympaticky střídavě, ovšem ve své práci opakovaně dokazuje, že při rešerši a reflexi vytyčeného tématu střídavě rozhodně není. Ať již sleduje jeho vypracování v rané povídce (novele) Dostojevského, nebo se naopak zaměřuje na explicitní inspirační vpis Dostojevského v rané tvorbě Hostovského, či velmi účinně využívá Bachtinův koncept dialogického slova, nebo naopak ukazuje význačně pojaté dvojnictví jako produkt vnitřního prostřednictví (v intencích René Girarda – *Lež romantismu a pravda románu*). Rozdílné teoretické konceptualizace, do nichž autorka tematiku dvojnictví promítá, nejsou ovšem dílem náhody (nejedná se ani v nejmenším o knihy, které by vedle sebe nahodile ležely v knihovně), nýbrž jejich volba plyne z důsledně sledovaného tématu. Autorka navíc detailně sleduje genealogii motivu dvojnictví v díle Dostojevského (Hostovského také), přitom ukazuje, čím pro Dostojevského původně bylo: všímá si důrazu kladeného na dialogičnost, tudíž také důrazu na průmět různých vědomí, které nelze převést do jediného hlasu. V tomto ohledu se volba Bachtina ukazuje jako nutná, obdobně organicky působí důraz, který autorka klade na naratologii – v Doleželově podání, především ovšem v odkazu a rekapitulaci Cullerovy kritiky ne zcela důsledně řešené dichotomie fabule a syžetu (příběhu a diskursu) v rámci klasické naratologie. Jelikož Culler jako jeden z protipříkladů při hledání východiska ze jmenované dichotomie uvádí jednu Freudovu kazuistiku, nezůstává autorka pouze na poli literární teorie (pestře zastoupené rozdílnými přístupy: dialogičností, pražskou naratologickou školou, klasickou naratologií i její kritikou). Bez váhání (a ostychu) se vydává na psychologické (psychoanalytické pole) – a to k obtížným čitelným autorům jakým jsou především Jacques Lacan, dále také Julie Kristeva. V této perspektivě ukazuje roli dvojnictví v konstituci já, nebo jak lze prostřednictvím správně uchopeného dvojnictví rozumět interpersonality. Ani u psychologické perspektivy se ovšem nezastavuje, otázku druhého řeší také na půdě Husserlovy fenomenologie.

Teoretická multifokálnost autorce umožňuje do důsledků vypracovat zvolené téma. Velmi sympatické je to, že se nespokojí s teoretickými tezemi z druhé ruky, nýbrž se poměrně suverénně vydává do primárních textů. S nimi je schopna nakládat s přehledem a umí je zdařile parafrázovat. Autorčina důslednost (a pečlivost) je patrná dále z toho, že bere v úvahu také sekundární literaturu (třebaže chudou, zastoupenou především Papouškovou monografií) k Hostovskému i domácí recepci Dostojevského díla (Kautman). Zde je však vhodné připomenout, že autorka nabízí nejvíce vypracovanou interpretaci dvojnictví v díle Egona Hostovského, který je domácí kritikou a literární vědou – navzdory jeho významu – opomíjen.

Takto vypracovaná bakalářská práce splňuje nároky kladené na tento typ prací vrchovatou měrou, co víc, v mnohém je překračuje. Doporučuji autorce tuto práci v nepatrně

upravené podobě (s ohledem na zvyklosti zvoleného odborného periodika) předložit jako studii do recenzního řízení v časopise Česká literatura (případně do Slova a smyslu).

Předloženou bakalářskou práci hodnotím rozhodně a rád jako výbornou.

V Praze 3. 7. 2016

Jakub Češka